

Szerkesztői iroda :
Kassa, Kovácsu téra 15. sz.
Ara a lap szellemi részei
illetve közlemények kül-
dendők.
Kéziratok vissza nem
adattak.
Csak bérmentes leveleket
fogadunk el.
Megjelenik minden pénteken
egy félóra, időközönként
(a fontosabb esetekben)
egyszer téve.

SZÍNHÉSZETI KÖZLÖNY

Kiadóhivatal :
Kassa, Kovácsu téra 15. sz.
Ara az előfizetési díjak
küldendők.
Előfizetési feltételek :
Egyszer éven..... 6 fjt — kr.
Fél éven..... 3 fjt — kr.
Negyed éven..... 1 fjt 50 kr.
Két hóra..... 1 fjt — kr.
Hó hóra..... 50 kr.
Előfizetéseik bármely nap-
tal elfogadhatók.
Nyitólát szerkesztő és a P.
nyitólát díjak előre fizetendők.

A vidéki színházat érdekeit képviselő hetilap.

Feladvós szerkesztő: Báthory Románcsek Mihály

„SZÍNHÉSZETI KÖZLÖNY” előfizetési ára ápril — júniusi évnegyedre 1 fjt 50 kr., ápril — májusra 1 fjt.

Bizalomteljesen fordulunk az évnegyed végén
eddig ti, előfizetőinkhez azon reményben, hogy
jóvőre is hű-k maradnak hozzánk s támogatni
fognak törekvésünket Cseleink volt és lesz zentul is
is, hogy a vidéki színház tükre legyen, melyben
felalajlják — korlátolt terükhöz képest fel-
dolgozva — mindazt, a mi a színházmet illeten-
ként történi a mire a színházmet szükségé vá. —
Az előfizetési pénzek és a lap-
hátrulások melőbbi szives be-
küldését tisztelttel kérjük, hogy azon helyzete
juszhatunk, mikép már a közel
jövőben, ismét e gész iv en adassuk ki lapunkat
vagy legalább felírva, egyik héten e gész iv en
másik héten félíven. Ez ezen szándékunk kivétel
esapán a vidéki színház jóakarattal függ. Valamint
a multban hoztak előadatokkat, midőn mel-
leleteket és rendkívüli számokat adunk ki, ép
egy hozunk előadatokkat ezantán is, ha tapasztalni
fogjuk a nagyobb mérvű támogatást.

Kiváló tisztelettel
a szerkesztőség és
kiadóhivatal.

A kolozsvári színház ügye és a kolozsvári színház nyugdíja.

A kolozsvári országos nemzeti színház leg-
főbb fölött a belügyminiszteriumban
megtartott értekezésekről.
Veleményünk szerint a kérdés oly megoldást
nyert, melynel ezelőszert — a jelen pénzügyi
és általános színházi viszonyoknál fogva — nem
igen lett volna alkalmazható; noha meg vagyunk
győződve arról, hogy e megoldás nem végleges,
egy szembetűnően magán horjja az ideiglelenség-
jellegét, s hogy a m. k. operaház megnyitása
után egy-két évre az irányadó körökben már régebb
ben j-zelt kényserhez tényleg előtérbe fog lépni
és pedig azon előadhatlan követelések, hogy ez
új műintézet számára magyar dalművészet fejlesztése-
tessék, hogy a jelen kosmopolitikus irány lassan-
ként háttérbe szorúljon, s a magyar királyi operahá-
zának a jövőben valóban magyar dalművészet és
dalművésznői legyenek.
Ekkor fog — hitünk szerint — végleges-
rendelatteti a kolozsvári színház ügye, mert a
közvárt színház lesz a születendő magyar dalnok
súcserecséna előlévő, fejlesztő és végleg képestő
iskolája.

E színház ügye tehát a végleges rendezés
stadiumába lépett, ám a mi a színház nyugdíj-
ügyét illeti: e kérdés meg tisztázva nincs, s
a jelen állapot nem is lesz tisztázható.
Közudomás dolog, hogy a kolozsvári színház
országos és nemzeti jellegű fögve a leg-
utóbbi időkhöz (Eleg Károly B. állandósított
törvényesítés óta) miniszteri támasztal nem sorozta
magát az ugynevezett vidéki színházmet-
képződés közt, hanem egészen elkülönített állás-
pontra helyezkedett, mely álláspontra leginkább abban
az időben nyerte körvonaloztatását, midőn a m. k.
belügyminiszterium egyik szini kongresszus hatá-
rrendeletét folytán, az országot szini kerületekre osztotta
föl. Ezen miniszteri rendeletben a kolozsvári nem-
zeti színházunk separált állásponjtát a belügy-
miniszter is elismerte, midőn a szini kerületek
vari országos nemzeti színház egyetlen szini kerü-
lete sem emeltek be, hanem önálló, a miniszter
többi határozattal szerint kormányzandó testület-
nek jelölték.
E különleges állásponjt a kolozsvári színház-
hoz időközönként vidékről szerződött, vagy e
színházról újra az ugynevezett vidékre visszazser-
dő színházmetnek, vegtelen sok kellemetlenségei
okozott és okoz folytatósan.
Nem emlitve azon visszás és hátrányos mű-
v-

táiban, rövid szavakban alig méltatható helyzetet,
melynel fogva a színházmet központi kongresszus
által alkotott törvények meghozatalánál, a kolozsvári
színház személyzete magát rendszeresen nem
képviselet, hogy e törvények a kolozsvári színház-
hoz időközönként szerződött, de ugyanannan
időközönként újra eltorozó — tehát új „vidék”-vet
— színházmet hozzájárulása nélkül hozattak ;
— nem emlitve, hogy a színházmet (a főntébb
jelzett külön állásponjtát támaszkodva) a kolozsvári
színház egyetlen tagja se lépett be; hogy az övi
tagsági díjak nem eszközöltek; az időközönként
újra vidékre szerződő színházmet a tagsági díjak
utólagos megterítésére köteleztettek s így szükös
anyagi helyzetükre alig elviselhető terhek rovatnak ;
— e helyen csak a nyugdíjügy már előadhatlan
megoldásának kérdését kívánjuk megvilágítani.
A kolozsvári nemzeti színház tagjainak ez idő
szert 19 ezer forintot meghaladó nyugdíj-díkjukat
van, mely az övi tagsági díjak rendszer befizetéséből,
rendszeresen felhóvókunk gyarapították.

E nyugdíj-ítéle kezzelelve, az alapszabályok
értelmeiben, egy kilencz tagú választmány van meg-
bizva. Tudjuk, hogy e választmány leikiismeretesen
teljesíti kötelességeit, tudjuk a mult övi körülyés
alkalmával a nyugdíjmet választmányi jelentésből, hogy
kezelele alatt a közveti-alap telemesen gyarapodott
s hogy folyvást gyarapodik. De tudjuk azt is, hogy
színházmet nyugdíj-gyűzőkkel — a már emlitett
separált, nem „vidéki” helyzetüknel szem — éppen
egy állanak, mint minden egyéb viszonytunkal,
mely őket a körpöthoz, az általános vidéki színház-
egyesülethez alkalmasszerűeg utalja.

A kolozsvári színház egyetlen taggal szem
köt — mert hisz nem is köthet — elfolyogt
tartó szerződés — de sőt olykorra szerződés sem,
mely őt ez intézethez kösse, vagy köthesse bár
nyugdíjaztatása bekövetkeztéig. A kolozsvári
színház szerződésai 1—3 évek.

Vannak mindazonáltal a színházhoz 8—10—14
éves tagjai, olyanok, kikkel az egyhárom évi
szerződés időközönként megújították. Az ilyen
tagok illetményeiket a nyugdíjmettel alapszabályok
pontosan fizetik a nyugdíj-ítéle jara; ha azonban
barmely oknál fogva a kilenczedik, tizenegyedik
vagy tizenötödik érben a színházmet megalvának és
„vidékre” vagy a főváros valamely színházhoz
szerződnek: fenntartják ugyan jogukat a kolozsvári
nyugdíjalaphoz az illetmény további fizetése
átal; de a vidéki színházmet-egyesületek csak egy
vételnek föl, ha a vidéki nyugdíjmettel-
ményt is fizetik, még pedig a keletke-
ző idejéltől számítva utánpötlő-
lag; ha pedig nem lépnek be az egyesületek,
szerződés „vidéki” igazgatól semmi szin alatt
sem kapnak. A helyzet tehát abnormis, tarthatatlan
s megoldásra égő szükség.
(Vége kör)

Mátrai B. Béla.

TÁBOZA.

Egy szivtelen nő.

— Elbeszélés. —

Írta: Miskolczi Henrik.

(Vége)

Lazsagón jóakarati figyelmeztetésre borsó
vota a falra. E jómoros, bódult valék. Az ő szí-
releme volt az, mely ittassá, eszeszetté tón. Opium
vota e nő szerelme, melyet oly nagy adigban él-
veztem, hogy halálom okozja. Huszeggét kész-
pénz gyűmél fogadtam, mert oly lelkelemellen, a
férgesűes beszél a szerelémről, hogy megindította
vona a közösről is. Érzelmimnek rabja valék.
Felcsodásom azonban káprázattal s nagyon ha-
mar bekövetkezett.

Egy boros delután Elvirához mentem, a mit
az nap nem lett volna szabad tennem, mert az
előtte való napon megkért, hogy ne látogassam
meg egy bizonyos, fontos eseményt ok miatt, de nem
volt nyugtom, a szerelemfűtés damonm fészket
ötöt keblemben és elmentem.

Az előszóiban senkium volt s így háborít-
hatlanul a bondorig mehettem, hol egy nyugagyon
Elvirát az öreg K. gróf karjai között találtam.

A vég jégű fogott eremben. Egy másod-
perczig kömöröden álltam meg az ajó küszöben
és azután egy verlagasztó kiállással, mint öntöt
fátotam a helyről. . . . .
Nem ez volt az első este. Elvira beöltötte
magát az illig fajta helyzete és egy eszpet sem
törődött a világ szájjal. Kösséb megudtam, hogy
e nő a férfiak megövi betűje. Husz-harmincz em-
ber d-csekkelt szerelémvel, a mit én meg álom-
ban sem mertem kibélelni.

. . . Milyen gyaró is az ember, hogy el-
amítja a percet esaként fényel! . . . Megasztan engem
is, mint a többi. Játék, báb voltam a kezében,
könyöngyűl használt, hogy elbontam folytathassa
aljságját. Éz én e öbent álltam szememről az
álmot, megabotam önámam becsületemről, hogy
az ő becsületességé takarjam. Odaadtam volna
espepöntök véremet boldogságért, oda nyugalma-
mat megelégedésért és ő töle viszonszálul nem
kivántam volna töböt egy kis becsületet. O sem
lehetett jobb, mint a felsőbb légtörben nevelkedt
töbvi törv, szivnélküli báb. Csillagás, fényezés,
mamor, lábbal ütött ércny, ez a mai kor köve-
telménye; szerelém, hű ég, messé dolgok immár . . .
. . . . . Vázgom a megnyugtató halál után, a
hideg hant alá.

— Si ismeretlen sírgödörbe
— Eladnám mindörökre . . .
— S ott egyebet sem tennei,
— Csak pihenni, csak pihenni . . .
. . . Ma a sir szelén, a halállal szemköt,
szivemre tete kezemet: esküszöm, hogy te valál
első és utolsó szerelém, én még a hant alatt is
réd gondolk s mindazt, a mit ellenem vételek,
becsosság meg az örök jószág isten, olyan igazán,
mint a hogy én megbocsátok. Amen . . .

Melye az éjnek, kőt körül! . . . boris el! . .
vezetél! . . . nem kiell, hogy lová lélek . . .
— kumegyek — — ki lall mennem a világból — —
— Szegény barátom! rebegé könyvtelt szem-
mekkel Bikönyi Emil.
— Szerencsétlen ember! mondá a mama
szánakozást tetetve, mely alatt egy adag güny
lappangott.

— A bolond! tört ki Elvira elesen, messze
dóva magától a szegény öngyilkos ifjú kézirattal.
Eő a hantó mama! menjük a bálba . . .

Vidéki hírek.

— Azon t. előfizetőink, a kiknek előfizetésük
márczius hó végével lejár, lapunk má számmal
egy postauváltványt kapnak, mely köllőleg költivel,
az előfizetés megjutására legjobban alkalmazható.
— Besztercebányáról Bogdy Alajos szin-
igazgató Selmeczbányára megy, a hol hűvst első
napján kezd meg előadását.

— Pécsi hírek. A szini ügy-alap javára
megtartott előadás „a bálba” gyér
költővel előtlyt le. A „Kékszállal herceg”
ezimszerében Erczy, továbbá Papp Emilia és
Borand, fényesen kiintették magukat. A „Pécsi
Figyelő” szerint igen jól jástak meg: Liezenmayer
Szidi, Komlósy József és Juhász Sándor. — „Az
ördög naplójá” díszes öszvegy előadásában került
színe. Vegeret emlegetnek: Somogyi (Robin),
kit többszörösen megtapsolt a közönség, Demidor
(Lormiss), Arányi (Rip-riper), Tóth (Gauthier) és
Somogyi (Rauveterulaj) — Gondoróttól Erczy
Ferencz jut-lamáj „Fauset”-öt adták, szomiföl
előt, pompás sikerrel. Játalmazott egy gyönyörű
babér-koszorúval s egy igen csinos virágoskorral
tiszteltet meg.

— Esküvők. Kereszényi Sarolta a múlt
napokban esküdött örök hűséget Szegeden, Be n e k
István szegedi ügyvéd és tekintélyes közbirtoznak.
— Som f ő Sándor, a szegedi színház tagja, szin-
szombaton vezette előtárvó V a d n a y Vilms kis-
asszonyt, ugyan színház tagja. — Zomborban, Nikó Lina, kedvelt operette-
és népszimfónémetnök f. hó 12-án volt jut-
lamjátéka. Színe került „Tutilla hadugny” operette

